

Na osnovu člana 13. i 45. Zakona o političkim strankama i člana 21 Statuta Crnogorske partije, na Skupštini Crnogorske partije, održanoj u Novom Sadu, 27. 02. 2010. godine usvojen je:

PROGRAM CRNOGORSKE PARTIJE

Sadržaj Programa Crnogorske partije:

- I Održavanje nacionalnog identiteta
- II Ekonomija
- II Biznis i privreda
- IV Penzije i socijalna primanja
- V Energija i klimatske promjene
- VI Priroda i zaštita životne sredine
- VII Ruralni razvoj
- VIII Lokalne zajednice
- IX Saobraćaj
- X Zdravstvo
- XI Obrazovanje
- XII Evropa
- XIII Međunarodni odnosi i odbrana

UVODNE NAPOMENE

Crnogorska partija je politička stranka slobodno i dobrovoljno udruženih građana osnovana radi ostvarivanja političkih ciljeva demokratskim oblikovanjem volje građana i učešćem na izborima.

Crnogorska partija je politička stranka crnogorske nacionalne manjine čije je djelovanje posebno usmjereno na predstavljanje i zastupanje interesa crnogorske nacionalne manjine, zaštitu i unaprijeđenje prava njenih pripadnika u skladu sa Ustavom Republike Srbije, Programom i Statutom Crnogorske partije.

I

ODRŽAVANJE NACIONALNOG IDENTITETA

U održavanju, očuvanju nacionalnog identiteta Crnogoraca koji žive u Srbiji, program Crnogorske partije počiva na 5 stubova:

1. Saradnja sa maticom,
2. Dobri odnosi Srbije sa Crnom Gorom
3. Pravo na upotrebu Crnogorskog jezika
4. Puna ravnopravnost vjerujućih Crnogoraca u Srbiji sa ostalim građanima.
5. Saradnja sa nacionalnim manjinama koje žive u Srbiji.

1. Saradnja sa maticom. – Crnogorska partija smatra da je u očuvanju nacionalnog identiteta od krucijalnog značaja i saradnja sa maticom. Posebno je važna saradnja sa institucijama kulture iz matice.

2. Dobri odnosi Srbije i Crne Gore. – Crnogorska nacionalna manjina u Srbiji je grupa koja je najviše zainteresovana da odnosi između Srbije i Crne Gore budu dobri. Crnogorska partija će svoje aktivnosti usmjeriti da Crnogorci u Srbiji budu ta snaga koja će popravljati srušene i graditi nove mostove prijateljstva između dvije države.

3. Pravo na upotrebu Crnogorskog jezika. - Crnogorska partija pridodaje poseban značaj obezbjeđivanju mogućnosti širokog korišćenja crnogorskog jezika u javnom životu. Zalagaćemo se da crnogorski jezik dobije status službenog jezika u onim opštinama u kojim za to postoji zakonska mogućnost.

4. Puna ravnopravnost vjerujućih Crnogoraca u Srbiji sa ostalim građanima.
- Crnogorska partija se zalaže za potpuno sprovođenje slobode vjeroispovjesti, za ostvarivanje principa sekularne države i za poštovanje autonomije crkava. Crnogorska partija je otvorena prema svakoj crkvi i vjeri, poštujući slobodu vjeroispovjesti svojih članova.

5. Saradnja sa nacionalnim manjinama koje žive u Srbiji. – Crnogorska partija smatra da je multikulturalnost, multinacionalnost i multikonfesionalnost veliki resurs i ogromno bogatstvo koje Srbija posjeduje. Ne zaboravimo da je moto Evropske Unije i „Ujedinjeni u različitosti“. Crnogorska partija se zalaže za saradnju između nacionalnih zajednica jer smatra da ta saradnja stimulatивно djeluje za svaku zajednicu u održavanju sopstvenog nacionalnog identiteta.

II

EKONOMIJA

Naša država se suočava sa jednom od najvećih ekonomskih kriza u proteklih nekoliko decenija. Nakon godina rasta tokom SFRJ, upalo se u stagnaciju osamdesetih, zatim u ratne devedesete pod sankcijama i konačno tranziciju u prvoj dekadi 21 vijeka.

Milioni građana Srbije su zabrinuti za svoja radna mjesta i ne znaju kako da plaćaju račune. Sa druge strane imamo sistem koji omogućava bogatašima da uvećavaju svoja bogatstva i da u potpunosti izbjegavaju plaćanje poreza na bogatstvo.

Sistem kvazi fiksnog kursa dinara je podvrgao ekonomiju ogromnim pritiscima i nepredvidljivost najosnovnije ekonomske budućnosti čini Srbiju ne samo vrlo neatraktivnu za ulaganja, već i neprivačnu za život običnog čovjeka.

Crnogorska partija vjeruje da građanima treba pomoći da izađu iz tranzicije i da prebrode recesiju. Nama je potrebna stabilna ekonomija, uz slobodni kurs dinara, koji će omogućiti i da izvezno orijentisana privreda dobije svoju šansu u ovom društvu, što će na kraju povećati i zapošljenost.

Potrebno je smanjiti ogromna zaduživanja države i smanjiti poreze za obične građane. Naša partija se zalaže za reformu poreskog sistema koja bi dovela do smanjivanja poreza za ljude sa najnižim primanjima, jer želimo da živimo u fer Srbiji koja vodi računa o svojim najsiromašnijim građanima.

Jedan od načina na koji se ovo može postići je uvećanje poreskih obaveza bogatijim građanima, i značajno spuštanje granice za poreze na godišnja lična primanja, uz blago sniženje stope oporezivanja. Potrebno je takođe pojačati kontrolu izbjegavanja plaćanja poreza i uvesti funkciju posebnog „poreskog cara“ sa novim i širim nadležnostima u suzbijanju poreske utaje.

Crnogorska partija zastupa potrebu stabilizacije ekonomije kroz dalju i bržu liberalizaciju trgovine i unutrašnjeg tržišta, prije svega kroz ukidanje svih vrsta monopolskog ponašanja i kartelskog djelovanja.

Zalažemo se za uvođenje većeg reda na tržištu komercijalnih kredita za građane, kroz dalju primjenu mjera koje bi ograničavale vezivanje bankarskih kredita za strane valute i izloženost građana neprihvatljivim kursnim rizicima.

Koristili bismo ekonomske instrumente da unaprijedimo stanje životne sredine. Ekološki porezi i trgovanje emisijom štetnih gasova i supstanci bi ohrabrilu firme i građane da se ponašaju na ekološki odgovoran i ekonomski razuman način.

Crnogorska partija se zalaže za uvođenje programa poreskih stimulacija za održiv razvoj unutar Srbije. Zeleni porezi bi značili novi način oporezivanja, ne nužno veće poreze.

Naša partija će se zalagati za uvođenje posebnog zakona u uravnoteženom budžetu koji bi obavezao novu Vladu Srbije da u roku od 3 godine može da predlaže Skupštini samo uravnotežen budžet, bez ikakvog deficita.

III

BIZNIS I PRIVREDA

Zalažemo se za smanjivanje administrativnog opterećenja privrede tako što mislimo da treba ukidati nepotrebne propise. Konsultovaćemo asocijacije privrednika, a prije svega grupacije stranih investitora koji su aktivni su Srbiji, da identifikujemo konkretne birokratske norme koje treba povući, izmeniti ili pojednostaviti. Takođe se zalažemo za nezavisne procjene troškova i koristi pojedinih administrativnih procedura.

Crnogorska partija se zalaže za smanjivanje poreza za malu privredu i za transparentnije javne nabavke, što bi olakšalo malim firmama da povećaju prisutnost u ovom segmentu.

Želimo da oslobodimo privredu ukidajući birokratiju koja postaje teret kompanijama.

Zaštititićemo prava potrošača, obezbijedićemo da potrošači dobiju ono što im pripada tako što ćemo dati više vlasti i nezavisnosti regulatornim tijelima. Ali i stare ustanove kao Pošta Srbije moraju dobiti slobodu na pronadu svoju novu ulogu u Srbiji 21 vijeka. Poštanska mreža je jedna od najvažnijih mreža države Srbije po unutrašnjosti i zato ne smije biti zapuštena i na ivici propasti.

Crnogorska partija se zalaže za zelenu privredu Srbije. Privredu koja neće biti bazirana na industriji zagađivanja kao što je današnje Pančevo. Zastupaćemo nove ekološke poreze koji će dati stimulans razvoju obnovljivih energetskih i industrijskih rješenja, što će dati primat tehnologijama 21 vijeka, umjesto sadašnjim tehnologijama od prije 50 godina.

Crnogorska partija u potpunosti podržava CEFTA sporazum slobodne trgovine u jugoistočnoj Evropi i zalažemo se i za bržu liberalizaciju trgovine sa većim dijelom svijeta, kao i brz ulazak Srbije u Svjetsku Trgovinsku Organizaciju.

IV

PENZIJE I SOCIJALNA PRIMANJA

Penzioni sistem i sistem socijalnih primanja u našoj zemlji je višestruko nepravedan. Komplikovane procedure, papirologija i redovi na kraju spriječe veliki broj ljudi da ostvari svoja prava zato što je sistem postao preglomazan i birokratski.

Veliki broj nezapošljenih nema praktično nikakvu pomoć dok pronađu novi posao, a na kraju svi trpe, uključujući i privredu i državu. Mi vjerujemo da ljudi koji se trude da nađu posao moraju da dobije više pažnje i više pomoći od države, dok stariji ljudi zaslužuju više sigurnosti i bolje penzije.

To se neće desiti bez iskrenih reformi ova dva društvena sistema i zato predlažemo da se izvrši moderna reforma penzionog sistema koja bi imala za cilj stabilizaciju ovog sistema na srednji rok, uz perspektivu njegovog potpunog finansijskog oporavka na dugi rok.

Želimo da se sistem usklađivanja penzija odredi tako da će biti u potpunosti jasan svakom penzioneru i da bude dugoročno predvidljiv tako da svi penzioneri budu uvjereni da njihov standard neće kaskati za standardom ostatka populacije.

Socijalna primanja za ugrožene porodice moraju biti reformisana tako da najugroženije porodice dobiju sigurnost da se primanja koja primaju neće preko noći smanjivati i da će im omogućiti da se uz tu podršku stabilizuju barem na tom nivou.

Sistem socijalne pomoći mora biti vrlo jednostavan za razumijevanje, jer ako veliki broj onih koji imaju pravo na podršku to pravo ne ostvaruju zbog nepotrebne birokratije, onda taj sistem je beskoristan.

Reforme moraju doći i u Nacionalnu službu za zapošljavanje koja danas izgleda ima kao glavni cilj da snižava zvanične brojke o nezapošljenosti, na taj način što će pronalaziti način da ljude skida sa zvanične evidencije nezapošljenih, jer ne ispunjavaju neki od kriterijuma. Ovo friziranje podataka je samozavaravanje koje ne pomaže ni državi ali ni nezapošljenima.

Invalidski dodaci moraju biti isplaćivani na vrijeme i ova kategorija građanstva mora da dobije veće privilegije nego što ih sad ima. Takođe se moraju usvojiti norme EU za uključivanje lica sa invaliditetom u normalan i ravnopravan život u svim segmentima društva.

ENERGIJA I KLIMATSKE PROMJENE

Klimatske promjene su danas opšte prihvaćena činjenica koja može dovesti do postepenog uništenja našeg načina života. Srbija se takođe mora uključiti u ovu borbu. Znamo da izbor obnovljivih izvora energije nije lak, ali naša Vlada mora da pomogne taj proces a ne da ga odmaže.

Crnogorska partija shvata veoma ozbiljno pitanja iz oblasti zaštite životne sredine i vjerujemo da postoji i ogromna prilika da se oporavak ekonomije veže za prihvatanje novih tehnologija koje bi stvorile nova radna mjesta i istovremeno poboljšala kvalitet života ljudi.

Potrebno je uvesti podsticaje koji bi ubijedili ljude da izvrše termičku izolaciju svojih kuća, što bi omogućilo da se manje energije troši na grijanje i da se manje zagađuje. Treba instalirati nacionalni program za uvođenje energije iz obnovljivih izvora energije, prije svega, upotrebom energije vjetra, biomase i malih hidroelektrana.

Ovaj zeleni put izlaska iz ekonomske krize je put inovativnosti i zato ćemo ga podržati poreskim olakšicama za sve korisne projekte, uključujući projekte energetske efikasnosti koji treba da dovedu do toplotne izolacije svake škole i bolnice u doglednom roku, ulaganja u železnički transport i sisteme, podršku stambenim kreditima samo za energetske efikasne zgrade.

Crnogorska partija se zalaže za novi program toplotne izolacije domova širom Srbije koji treba da podigne standard toplotne izolacije kuća do novog višeg nivoa u periodu od 10 godina. Podržaćemo unaprijeđenje građevinskih pravila tako da se ubuduće mogu graditi samo energetske efikasne zgrade.

Razmotrićemo sadašnju energetske politiku oslanjanja samo na velike nove termoelektrane na ugalj za budućnost, jer ne vidimo nigdje obnovljive izvore energije. Klasični izvori energije su prihvatljivi samo ako idu ruku pod ruku sa novim zelenim izvorima energije.

Crnogorska partija neće podržati skidanje moratorijuma na izgradnju nuklearnih elektrana u Srbiji na kratak i srednji rok. Umjesto ulaganja milijardi eura u nuklearnu elektranu, bolje bi bilo da se taj novac uloži u čitav niz distribuiranih projekata obnovljive energije. Ulaganja treba povećati u prenosni sistem energenata, koji treba da postane pametna mreža koja će olakšati dinamične odgovore na izazove vezane za promjene u šemi potrošnje.

Srbija nultih emisija. Mi smo jedna od rijetkih partija koja smatra da Srbija već sada treba da identifikuje koje godine će doći do neutralne pozicije po pitanju emisija ugljen

dioksida. Mi očekujemo da Srbija može postati zemlja neutralnih emisije ugljen dioksida do 2075 godine, kada ćemo ispuštati onoliko ugljen dioksida koliko i absorbujemo.

Podržavaćemo sve inicijative EU vezane za unaprijeđenje stanja životne sredine u Evropi i na planeti, kao i svaki program koji bi pomogao zemljama u razvoju da preorijentišu svoje privrede sa modela visokog zagađenja atmosfere do modela ekonomije sa niskim emisijama gasova staklene bašte.

VI

PRIRODA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Crnogorska partija želi da vidi čistu vodu, održivo zemljište i zdravu hranu. Srbija je poznata po svojoj prirodnoj ljepoti i mi smo zemlja bogata po broju biljnog i životinjskog svijeta i po netaknutim pejzažima.

Da se ovo nasljeđe ne bi upropastilo, potrebno je o njemu voditi računa. Mi smatramo da se ovi resursi mogu koristiti na mudriji način. Crnogorska partija podržava uvođenje viših standarda zaštite parkova, ruralnih predjela i nacionalnih parkova. Mi vjerujemo da svaki građanin u ovom procesu ima svoju ulogu i da svako treba da podijeli korist iz ove politike zaštite životne sredine.

Vjerujemo u univerzalno pravo na odgovoran i ograničen pristup. Promovišaćemo sisteme koji imaju za cilj zaštitu prirodnih staništa i autohtonih populacija biljaka i životinja. Podržaćemo politike koje imaju namjeru da povežu građane sa prirodnom sredinom kroz obrazovanje, podršku rezervatima prirode i projektima očuvanja prirode.

Crnogorska partija smatra da se trebaju hitno pokrenuti programi za suočavanje društva sa visokim nivoima otpada i zagađenja, tako što će se pristupiti rješavanju pitanja industrijskog otpada i komercijalnog otpada.

Podržavamo program korišćenja otpada za proizvodnju jeftine i obnovljive električne energije. Poreze treba uvoditi u 21 vijeku na zagađivače, ne na ljude jer želimo da prekinemo sadašnju politiku koja ne kažnjava velike zagađivače. Tako da će pravilo biti, što više ulažete u zelene tehnologije, manje poreza ćete plaćati.

Crnogorska partija smatra da treba pomoći seljaku u Srbiji da zaštiti svoju životnu okolinu. Nije dovoljno samo plaćati premije za proizvodnju određenih poljoprivrednih proizvoda, seljacima je vrlo važna i komponenta ruralnog razvoja, jer želimo da se zaštiti selo i da se poboljšaju uslovi za život na njemu. Razvoj sela je nemoguć bez nove infrastrukture i uvođenja sistema navodnjavanja, što bi kvalitativno promijenilo sliku poljoprivrede Srbije i poboljšalo stanje na selu.

Ovo bi onda omogućilo da seljaci dobiju i pravičnu cijenu za svoje proizvode, ali i ohrabrilo bi selo da više gaji biološke i organske proizvode, da unaprijedi biološku raznolikost kroz upravljanje predjelima, ojačalo bi ruralnu ekonomiju, zaštitilo izvore vode i pomoglo u borbi protiv promjena klime.

Nova agrarna politika mora dati veliki akcenat na ruralni razvoj koji će biti baziran na stvarnim potrebama a ne na političkoj podjeli sredstava da bi svi regioni bili zadovoljni.

Borba protiv klimatskih promjena. Sa relativno malo padavina u svojoj najvažnijoj poljoprivrednoj zoni Vojvodini, Srbija mora biti izuzetno zainteresovana za globalne inicijative da se spriječe klimatske promjene. Zato ćemo sarađivati sa razvijenim zemljama i EU u svim inicijativama ovog tipa.

VII

RURALNI RAZVOJ

Crnogorska partija, kao partija koja je ponikla u mnogo malih sredina širom Srbije, zbog velike rasprostranjenosti i male koncentracije Crnogorskog naroda širom Srbije, je jedna od rijetkih partija koja ima viziju, razumijevanje i političku odlučnost da dovede do promjena koje će značiti unaprijeđenje uslova života u ruralnim sredinama.

Mi želimo da Srbija bude puna naselja, sela i gradova sa kućama koje ne gube na vrijednosti zato što nijesu u krugu od 10 kilometara od Beograda. Vjerujemo da kvalitet, pristupačnost i cijena lokalnih usluga ne smije da zavisi od toga gdje neki građanin Srbije živi.

Crnogorska partija će se zalagati za smanjenje poreza za seoske prodavnice i lokale da bismo im pomogli da se održe u vremenima krize i naša politika će biti da se poveća broj poštanskih ispostava u malim sredinama, umjesto da se smanjuje.

Moramo udahnuti novi život u ruralnu Srbiju – Pošta Srbije je često centralni kontakt malih sredina sa ostatkom Srbije i sa svijetom i zato ćemo investirati da one ostanu otvorene i da prošire svoje djelatnosti.

Crnogorska partija pokrijuće program za dovođenje kvalitetnog širokopojasnog interneta širom Srbije i u malim mjestima, iako se na prvi pogled to ne isplati nekim telekomunikacionim kompanijama.

Takođe ćemo razmotriti mogućnost smanjivanja akciza na ekološki najčistija goriva, a povećaćemo ingerencije lokalnih sredina vezano za organizaciju autobusnog prijevoza tako da se osigura da su potrebe lokalnog stanovništva pokrivena u potpunosti.

Fer uslovi za seljake – Založićemo se da poljoprivredni proizvođači i potrošači dobiju fer cijene za hranu tako što ćemo predložiti uvođenje obavezujućeg koda za maloprodajne i veleprodajne supermarkete i hipermarkete čija primjena bi bila nadzirana od strane nezavisnog regulatora tržišta hrane. Da se osiguraju brze isplate proizvođačima, skratili bismo birokratske prepreke tako što bi insistirali na pojednostavljenju svih procesa vezanim za takve isplate.

Takođe, Crnogorska partija bi tražila stvaranje novog tržišta bioenergije. Što bi otvorilo nove mogućnosti za poljoprivredne proizvođače širom Srbije.

Pristupačno stanovanje u ruralnim sredinama – Zalagaćemo se za veću izgradnju savremenih domova za lokalno stanovništvo tako što ćemo uvećati prava lokalnih administracija u ovim oblastima i promovišući programe koji bi stimulisali ostanak na selu i u ruralnim sredinama, uz programe konverzije postojećih seoskih kuća i objekata u nove moderne domove.

Topli domovi za sve – Energetsko siromaštvo je najizraženije u seoskim sredinama i očigledno je da najmanje pomoći u ovoj oblasti dobijaju upravo od centralne vlasti. Neophodno je da se programi za unaprijeđenje energetske efikasnosti kuća i zgrada proširi na sve ruralne sredine tako da stanovništvo van gradova takođe dobije mogućnost da unaprijedi kvalitet svojih domova, pogotovo ako nijesu blizu gasovoda.

VIII

LOKALNE ZAJEDNICE

U savremenoj Srbiji, mišljenje običnog čovjeka o događajima u njegovoj sredini biva najčešće ignorisano. Veliki biznismeni i bezlični birokrati imaju daleko više vlasti nego lokalne porodice kada je u pitanju odlučivanje o novogradnji, a porezi koji se moraju plaćati jednostavno nestaju na račune državnog budžeta i troše se u drugim djelovima zemlje. Postoji nešto nalik sistemu lutrije u zemlji, tj. od poštanskog broja vam najviše zavisi da li živite u regionu sa dobrim javnim službama ili sa lošim.

Crnogorska partija namjerava da stvari radi drugačije zato što vjerujemo u lokalne ljude i porodice, koji najbolje znaju kako se trebaju završavati poslovi u njihovim regionima. Mi ćemo zaboraviti na sve isprazne uopštene ciljeve koje vlasti po pravilu postavljaju i vodićemo računa da se lokalni porezi troše lokalno i daćemo običnom čovjeku više udjela u odlučivanju po pitanjima kao što su lokalno zdravstvo, lokalna javna bezbjednost i urbani i ruralni razvoj.

Potrebno je obezbijediti nove objekte za stambena naselja i nove domove, pa ćemo zato olakšati upotrebu javnog zemljišta za svrhu razvoja stambenih naselja za lokalnu zajednicu. Ukinućemo nepravedne lokalne poreze i predložićemo smanjivanje PDV-a na troškove popravki i obnova kuća, da bismo podstakli graditelje da obnavljaju i koriste

zapuštene zgrade i kuće na parcelama koje su već predviđene za gradnju, umjesto da se uvek iznova gradi na poljoprivrednom ili drugom slobodnom zemljištu.

U regionima gdje su vikendice već preplavile tržište i ugrožavaju skladan razvoj lokalne zajednice, mi ćemo ovlastiti lokalnu zajednicu da traži ispunjavanje detaljnih urbanističkih uslova prije nego što se dozvoli ponovno pretvaranje neke kuće ili zgrade u apartmanski kompleks.

Obezbijedićemo da se lokalne zajednice pitaju po najvažnijim pitanjima. Angažovaćemo se da se lokalni porezi prikupljeni od privrede ubuduće i troše lokalno.

Istovremeno angažovaćemo se na tome da se obezbijede pristupačni programi za rješavanje stambenih potreba, tako što ćemo vratiti moć i odgovornost na lokalni nivo i lokalnu vlast, umjesto da se ovi programi prilagođavaju zamislama i planovima izrađenim od strane centralne vlasti u Beogradu.

Lokalne zajednice biće slobodne da postavljaju svoje sopstvene ciljeve i prioritete, a potrebna fleksibilnost biće im zagarantovana putem posebne odluke koja će vratiti dio nadležnosti za ova pitanja na lokalni nivo.

Omogućićemo lokalnom stanovništvu više prava da se izjašnjavaju po pitanju kvaliteta zdravstvenih i policijskih usluga kroz novi mehanizam demokratskih lokalnih odbora za nadgledanje stanja u zdravstvu i policiji.

IX

SAOBRAĆAJ

Saobraćajni sistem u Srbiji je u haosu. Previše je saobraćaja na ulicama, vozovi su zaostali i prespori, autobusi su stari i pretrpani, posebno u unutrašnjosti.

Vjerujemo da istovremeno i autobuski i vozni saobraćaj moraju biti pristupačni i pouzdani da bi ljudi mogli da imaju stvarni izbor kako žele da putuju. Jedino tako možemo smanjiti zagađenje i olakšati građanima i firmama da smanje korišćenje automobila. Crnogorska partija će se založiti za otvaranje novih železničkih stanica i za obnavljanje svih pruga sve do nivoa brzih vozova između najvažnijih gradova u Srbiji i na međunarodnim relacijama.

Mi želimo i da se lokalno stanovništvo pita kada se određuju autobuske rute i cijene autobuskih karata u njihovoj oblasti. Takođe ćemo uraditi sve na smanjenju broja šlepera koji prolaze ulicama i putevima da bismo smanjili gužve i zagađenje životne sredine.

Moderan, održiv i pristupačan prevozni sistem – mi vjerujemo da građani imaju pravo na siguran, pouzdan i pristupačan izbor saobraćajnih rješenja gdje god da žive na teritoriji Srbije. Namjeravamo da izgradimo nacionalnu železničku mrežu dostojnu potreba

savremene Srbije, uključujući započinjanje planova za uvođenje savremenih rješenja brže željeznice i uvođenje programa širenja željezničke mreže ka manjim sredinama, uključujući otvaranje novih voznih linija.

Daćemo lokalnim vlastima više kontrole nad lokalnim prijevozom tako što ćemo ojačati ulogu opština i regiona u kontroli autobuskih linija, reda vožnje i cijene karata.

U avio saobraćaju promovisaćemo u potpunosti politiku otvorenog neba i nećemo pokušavati da štitimo monopol nijedne avio kompanije niti ćemo davati bilo kojoj avio kompaniji prednost putem jednostranih subvencija iz budžeta.

Kada su u pitanju novi aerodromski kapaciteti, država neće ulagati u osposobljavanje aerodroma ako fizibiliti studije ne pokažu da bi takvi projekti bili profitabilni barem na srednji ili dugi rok. Ostavićemo takve inicijative privatnom sektoru, osim u slučaju jasnih prednosti za lokalne ekonomije i moguće profitabilnosti projekta.

Po pitanju emisija zagađujućih materija iz automobila, zalažemo se za uvođenje strogih kontrola zagađenja, u mjeri u kojoj se slične mjere primjenjuju u Evropskoj Uniji.

Takođe, treba smanjivati blanko poreze pri registraciji automobila, a uvećati takse na korišćenje putne mreže, što se može vezati i za pređenu kilometražu automobila pri registraciji.

Održivi načini transporta robe – osiguraćemo da se najveći dio robe može transportovati sigurnim željezničkim pravcima, koridorima koji su brzi i koji povezuju unutrašnjost Srbije sa urbanim centrima, kao i sa inostranstvom. Olakšaćemo i upotrebu vodenih tokova za transport robe i putnika i podržaćemo uvođenje manje zagađujućih goriva za šlepere u prevoznom sistemu.

Sve prethodne vlasti su bile neuspješne u pokušajima da se suoče sa problemom saobraćajnih gužvi u najvećim gradovima, prije svega Beogradu. Sistem planiranja se mora koristiti bolje da bi se minimalizirala potreba za upotrebom automobila. Crnogorska partija će podržati projekat izgradnje podzemnog, klasičnog metroa u glavnom gradu, paralelno sa promovisanjem sigurnijeg biciklističkog prevoza i uvođenjem pešačkih staza i zona u gradovima širom Srbije. Zaustavićemo visoko centralizovani pristup planiranju i ovlastićemo lokalne zajednice da se samostalno suoče sa pitanjima velikih gužvi, ciljeva u prevozu i organizacijom lokalnog autobusnog saobraćaja.

Podržaćemo poreskim i carinskim olakšicama uvođenje hibridnih vozila na ekološki pogon i na biogoriva.

X

ZDRAVSTVO

Zdravstveni sistem Srbije se odnosi prema ljudima na nedovoljno human način, mnoge greške prolaze i standardi njege su nedovoljno savremeni.

Previše se novca troši na birokrate. Doktori i medicinske sestre troše previše vremena na birokratske aktivnosti umjesto da se više mogu posvijetiti pacijentima. Crnogorska partija vjeruje da pacijenti moraju biti na prvom mjestu i da se usluge mogu poboljšati ako se lokalne sredine pitaju o tome kako se treba upravljati zdravstvenim sistemom.

Mi ćemo se angažovati na ukidanju birokratije u zdravstvenom sistemu i angažovaćemo se na obezbjeđivanju pravovremene usluge pacijentima.

Obezbijedićemo lokalni uticaj na odluke tako što ćemo sprječavati da se zatvaraju zdravstveni objekti u manjim sredinama i zalagaćemo se za rad izabranih lokalnih zdravstvenih odbora.

Na prvom mjestu je garantovanje prava pacijenata i uvođenje jednostavne Povelje Prava Pacijenta, treba razmišljati o novom sistemu zdrastva u kojem će država garantovati da ćete dobiti uslugu u razumno vrijeme ili će vam država platiti istu tu medicinsku uslugu kod privatne zdravstvene ustanove.

Izbori u lokalne zdravstvene odbore – Mi vjerujemo da su građani sami najkvalifikovaniji da procijene koji su prioriteti zdravstvenog sistema u njihovom regionu pa ćemo zato dati lokalnom stanovništvu pravo i mogućnost da se izjasne o upravljanju sistemom tako što će se održati izbori za lokalne zdravstvene odbore.

Univerzalna zdravstvena zaštita – Prekinućemo sadašnju praksu sve većeg ograničavanja prava na zdravstvenu zaštitu. Pravo na zdravstvenu zaštitu ne smije biti vezano za mogućnost plaćanja, tako da sve restriktivnija politika pružanja zdravstvenih usluga ne smije se nastaviti.

Prekinuti regionalnu nejednakost – Vjerujemo da svaki dio Republike Srbije zaslužuje da dobije odgovarajući dio novca iz budžeta zdravstva, umjesto da se sve koncentriše u nekoliko centara. Zalažemo se za osnivanje novog nezavisnog tijela koje će biti zaduženo za fer raspodjelu novca za zdravstveni sistem po potrebama, a ne po političkim željama ljudi na vlasti.

Poboljšati pristup mjerama vještačke oplodnje – Da bi se osigurala uspješna borba protiv bijele kuge, država mora da napravi još smjelije korake u ovoj oblasti tako što će povećati broj centara u kojim se primjenjuju metode vještačke oplodnje, kao i da se proširi spisak kandidata koji mogu da se kvalifikuju za ovu proceduru i da se uveća broj tretmana koji finansira država.

Suočiti se sa krizom u zubarstvu – Iznova ćemo ispitati funkcionisanje sistema zubarske službe u Srbiji i uvešćemo nove podsticaje da se pacijenti sa značajnim zubarskim problemima tretiraju od strane zubara. Mora se uvesti bolji nadzor nad zubarskim uslugama da se obezbijede visoki standardi u ovom sektoru. Takođe ćemo promovisati dobru oralnu higijenu.

Čvrsta borba protiv najvećih zdravstvenih izazova – Suočavamo se sa ogromnim društvenim problemima koji su uzrokovani gojaznošću, pušenjem, alkoholom, koji svi utiču na preveliku ranu smrtnost. Davaćemo jasne poruke, umjesto da tražimo krivce i da držimo predavanja pojedincima. Promovisaćemo zdravije načine života koji stimulišu hodanje, vožnju bicikla, dodatne poreze na alkohol i cigarete.

XI

OBRAZOVANJE

Crnogorska Partija želi da obezbijedi da sva djeca u zemlji mogu da počnu život na najbolji mogući način. Želimo da osiguramo besplatno i visoko kvalitetno predškolsko obrazovanje za svu djecu. Kada je u pitanju škola, svako dijete je različito i nastavnici trebaju da budu slobodni da uče svako dijete na različite načine i da im omoguće da ispolje ono najbolje u sebi.

Da bi se dobili bolji rezultati, zalažemo se za program smanjivanja veličine razreda, i oslobođenja nastavnika drugih obaveza da bi mogli da provedu više vremena u razredima. Zalažemo se za podizanje izdvajanja iz budžeta za škole i nove forme obrazovnih programa koji bi dopunjavali postojeće.

Na Univerzitetu, zalažemo se za program smanjivanja troškova studenata za školovanje, sa ciljem konačnog ukidanja plaćanja školarine.

Bolji početak života – obezbijedićemo 15 mjeseci odsustva sa posla novim roditeljima koji će moći da se raspodjele između oba roditelja što će omogućiti očevima da igraju važniju ulogu u životima svoje djece od samog početka.

Takođe poboljšaćemo kvalitet njege djece i razmotrićemo proširivanje državne pomoći u formi programa dječijeg dodatka i ukidanje birokratskih procedura pri ostvarivanju prava na dječiji dodatak, porodiljsko odsustvo i slična prava.

XII

EVROPA

Ne možemo se suočiti sa svim problemima koji stoje pred Srbijom, sami. Jasno je da je naša sudbina tijesno povezana sa sudbinom drugih bliskih zemalja. Pored problema globalne ekonomske i finansijske krize, suočavamo se i sa izazovima globalnog terorizma, klimatskim promjenama, švercom narkotika i ljudi, i svi ovi problemi su problemi koji ne poznaju granice.

Zdravlje naše privrede je povezano, kao nikada prije, sa situacijom u privredi zemalja sa kojima trgujemo. Zato je od prevashodne važnosti da sarađujemo sa drugim zemljama regiona i Evrope da bismo se svi zajedno izvukli iz recesije.

Srbija može i treba da igra vodeću ulogu u regionu, ali ne na prepotentan način koji iritira susjede. Srbija, umjesto na riječima, treba primjerom da pokaže da ume da postane jaka država i bogata sredina koja garantuje srećniju i bezbjedniju budućnost svojim građanima.

Stvaranje novih radnih mjesta i izlazak iz recesije uz pomoć novih rješenja i tehnologija – Radićemo na stvaranju novih radnih mjesta tako što ćemo srušiti prepreke slobodnoj trgovini, prije svega sa našim najvažnijim trgovinskim partnerima. Želimo da Srbija uhvati voz budućnosti tako što će početi da stvara nova radna mjesta u zelenim industrijama, što će dovesti i do veće energetske efikasnosti.

Zato je od prevashodne važnosti da shvatimo da za Srbiju nema izlaska iz krize bez brzog približavanja Evropskoj Uniji i dinamičnije saradnje sa zemljama CEFTA regiona. Da bi se ubrzali ovi procesi radićemo na daljem unaprijeđenju saradnje sa Tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu i predložićemo Hrvatskoj istovremeno povlačenje tužbi pred Međunarodnim Sudom Pravde u Hagu uz otvaranje pregovora o svim bilateralnim pitanjima koja su ostala otvorena.

Unaprijedićemo odnose sa svim zemljama regiona i predložićemo stvaranje neformalnog koordinacionog tijela sa zemljama bivše Jugoslavije koje bi se sastajalo po potrebi radi rješavanja otvorenih pitanja između bivših republika.

Prekinućemo politiku zatezanja odnosa sa Crnom Gorom, Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom i Makedonijom i prekinućemo dosadašnju praksu destabilizacije odnosa po principu toplo-hladno.

Hvatanje kriminalaca, dilera droge, trgovaca robljem i terorista – Podržavamo veću saradnju između nacionalnih policijskih službi i prekid dosadašnje prakse političkog prepucavanja sa susjednim zemljama o pitanjima nadležnosti za kriminalce koji su postali regionalni problem. Ako se pojave problemi u saradnji po ovim pitanjima, nećemo tolerisati širenje kriminala i sve takve probleme prijavitićemo Evropskoj Komisiji.

Iniciraćemo i detaljnu istragu o tome kako je Srbija gurnuta u rat 1999 godine i o odgovornosti režima Slobodana Miloševića za tu suludu avanturu. Nalazi te istrage trebaju da posluže kao osnova za reformu političkog sistema u Srbiji koja bi spriječila slične manipulacije cijelog društva u budućnosti što bi osiguralo da Srbija u potpunosti usvoji Evropske principe.

XIII

MEĐUNARODNI ODNOSI I ODBRANA

Crnogorska Partija staviće građansku decentnost, ljudsku čast i vladavinu prava ponovo na pijedestal sa kojeg su zbačeni krajem 20 vijeka, i posebno vratićemo ih u našu spoljnu politiku.

Prioritet spoljne politike više neće biti pitanja unutrašnjeg državnog poretka, već pitanja integracija Srbije u Evro-Atlantske strukture kao i u međunarodne organizacije kao što su Svjetska Trgovinska Organizacija.

Spoljna politika neće biti građena na četiri, pet ili šest stubova. Postojeće samo jedan stub, a to je brza integracija Srbije i regiona u Evropsku Uniju. To podrazumijeva dobre odnose sa svim demokratskim zemljama u svijetu, uz posebno intenzivne odnose sa susjednim zemljama i zemljama EU.

Nacionalni interes jeste da radimo sa susjedima, sa Evropskim partnerima i da se borimo za ljudska prava ne samo u Srbiji, već i šire, jer je interes i naše zemlje da se vladavina demokratije širi planetom.

Zato nova spoljna politika Srbije će voditi računa i o stanju ljudskih prava i demokraciji zemalja sa kojima saradujemo, sa ciljem da pratimo moralne vrijednosti koje su ugrađene u srži Evropske Unije.

Nemamo namjeru da oponiramo Evropskoj Uniji ni na jednom frontu u spoljnoj politici, jer nećemo kroz spoljnu politiku rješavati domaće probleme. Ako je Kosovo unutrašnji problem Srbije, onda nije logično da pitanje Kosova stavljamo na vrh prioriteta spoljne politike. Naša namjera je da se pitanje Kosova ne rješava na nivou Ministarstva spoljnih poslova, ako je to pitanje unutrašnje organizacije.

Što se tiče Kosova, zalažemo se za novi realizam u pristupu ovom problemu, uz potpuno prihvatanje savetodavnog mišljenja Međunarodnog Suda Pravde u Hagu.

Želimo da se u potpunosti poštuju pravila i međunarodni zakoni, a ne samo da se naše vlasti selektivno pozivaju na one međunarodne dogovore i zakone koji im odgovaraju.

Srbija treba da povede kampanju za regionalno razoružanje sa ciljem da se garantuje sigurnija budućnost svim građanima ovog regiona. Ličnim primjerom, možemo pokazati povjerenje koje imamo u region i da nećemo ponovo skrenuti u apsolutističke vode devedesetih. Jasno ćemo potvrditi politiku jedinstvene Bosne i Hercegovine, kao i poštovanje nezavisnosti Crne Gore i Makedonije, kao i puno poštovanje prema granicama Hrvatske.

Založićemo se za brz ulazak Srbije u NATO savez i za napuštanje lažne politike neutralnosti, koja je samo izgovor da se ne ulazi u NATO. Takođe, Crnogorska partija se zalaže za bržu reformu vojske i veću saradnju sa vojskama u regionu.

Crnogorska partija se neće zalagati za održavanje referenduma o ulasku u EU i NATO, pošto bi se takvo izjašnjavanje zloupotrebljavalo od strane najvećih političkih partija u Srbiji za njihove međusobne obračune, umjesto da se ova pitanja iskreno postave građanstvu. Naš stav je da je ulazak u ove dvije organizacije prirodna potreba ove zemlje i da se u tom smjeru treba i okrenuti spoljna politika, uz odgovarajuće odluke parlamenta.

U Novom Sadu, 27. 02. 2010.

Predsjednik Crnogorske partije
Nenad Stevović